

32001L0108

2002.2.13.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 41/35

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2001/108/EK IRÁNYELVE

(2002. január 21.)

az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 85/611/EGK tanácsi irányelvnek az ÁÉKBV befektetéseinek tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 47. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára (1),

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére (2),

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően (3),

mivel:

- (1) A 85/611/EGK tanácsi irányelv (4) hatályát eredetileg olyan nyílt végű kollektív befektetési vállalkozásokra korlátozták, amelyek saját befektetési jegyeik eladását szervezték a Közösség területén, és amelyek egyedüli célja az átruházható értékpapírokba történő befektetés (ÁÉKBV). A 85/611/EGK irányelv preambulumban előírta, hogy az irányelv hatálya alá nem tartozó kollektív befektetési vállalkozások egy későbbi szakaszban képezik összehangolás tárgyát.
- (2) A piaci fejlemények figyelembevételével célszerű kiterjeszteni az ÁÉKBV befektetési célkitűzését, hogy az átruházható értékpapírokba történő befektetéseken kívül lehetőségük legyen egyéb, megfelelő mértékben likvid pénzügyi eszközökbe történő befektetésre. Ezen irányelv felsorolja az ÁÉKBV portfóliójának befektetési eszközeiként figyelembe vehető pénzügyi eszközöket. Egy portfólió befektetéseinek kiválasztása egy index segítségével a befektetésialap-kezelési technikák egyike.
- (3) Az átruházható értékpapírok ezen irányelvben szereplő meghatározása csak erre az irányelvre irányadó, és semmiképpen sem befolyásolja a nemzeti jogszabályokban más célokra, például adózás céljára alkalmazott egyéb meghatározásokat. Ennek megfelelően a „building societies” és az „industrial and providential societies”, valamint más hasonló szervezetek által kibocsátott részvények, vagy részvényekkel egyenértékű értékpapírok, amelyeknek a tulajdonjogát a gyakorlatban csak oly módon lehet átruházni, ha a kibocsátó visszavásárolja ezeket az értékpapírokat, nem tartoznak ennek a meghatározásnak a hatálya alá.
- (4) Pénzpiaci eszközöknek minősülnek azok az átruházható

értékpapírok, amelyeket nem a szabályozott piacokon, hanem a pénzpiacon forgalmaznak, mint például az államkötvények és helyi önkormányzati kötvények, letéti jegyek, kereskedelmi kötvények, közepes lejáratú kötvények és bankelfogadványok.

- (5) Célszerű gondoskodni arról, hogy a szabályozott piac fogalma, amely ezen irányelvben szerepel, megegyezzen az értékpapír befektetési szolgáltatásokról szóló, 1993. május 10-i 93/22/EGK tanácsi irányelvben (5) alkalmazott meghatározással.
- (6) Célszerű engedélyezni egy ÁÉKBV számára, hogy ÁÉKBV és/vagy olyan egyéb, kollektív nyílt végű befektetési vállalkozások befektetési jegyeibe fektessen be, amelyek ugyancsak befektetnek az ezen irányelvben említett likvid pénzügyi eszközökbe, és a kockázatmegosztás elve alapján működnek. Feltétlenül szükséges, hogy az ÁÉKBV, illetve azok az egyéb kollektív befektetési vállalkozások, amelyekbe egy ÁÉKBV befektet, hatékony felügyelet alatt álljanak.
- (7) Meg kell könnyíteni az olyan lehetőségek megteremtését, hogy egy ÁÉKBV ÁÉKBV és más kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeibe fektessen be. Ezért fontos gondoskodni arról, hogy az ilyen befektetési tevékenység ne csökkentse a befektetők védelmét. Tekintettel az egyéb ÁÉKBV és/vagy kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeibe történő befektetések lehetőségeinek bővülésére, szükséges megállapítani egyes szabályokat a mennyiségi korlátokra, az adatszolgáltatásra és a kaszkád-jelenség megelőzésére.
- (8) A piaci fejlemények figyelembevétele érdekében, valamint a gazdasági és pénzügyi unió létrejöttének ismeretében célszerű engedélyezni, hogy az ÁÉKBV bankbetétekbe fektessen. A betétekbe történő befektetések megfelelő likviditásának fenntartása érdekében ezeknek látra szóló vagy felmondható betéteknek kell lenniük. Amennyiben a betéteket egy olyan hitelintézetben helyezik el, amelynek az alapító okirat szerinti székhelye egy nem tagállam területén található, a hitelintézetre a közösségi jogszabályokban megállapítottakkal egyenértékű prudenciális szabályokat kell alkalmazni.
- (9) Az alapszabályával vagy a létesítő okiratával összhangban bankbetétekbe befektető ÁÉKBV esetén túl szükség lehet annak engedélyezésére, hogy valamennyi ÁÉKBV rendelkezék kiegészítő likvid eszközökkel, például látra szóló bankbetétekkel. Az ilyen kiegészítő likvid eszközök birtoklása az alábbi esetekben lehet indokolt: folyó vagy kivételes fizetések fedezeteként; eladások esetében, átruházható értékpapírokba, pénzügyi eszközökbe és/vagy az ebben az

(1) HL C 280., 1998.9.9., 6. o. és HL C 311. E, 2000.10.31., 302. o.

(2) HL C 116., 1999.4.28., 44. o.

(3) Az Európai Parlament 2000. február 17-i véleménye (HL C 339., 2000.11.29., 220. o.), a Tanács 2001. június 5-i közös álláspontja (HL C 297., 2001.10.23., 35. o.) és az Európai Parlament 2001. október 23-i határozata. A Tanács 2001. december 4-i határozata.

(4) HL C 375., 1985.12.31., 3. o. A legutóbb a 2000/64/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 290., 2000.11.17., 27. o.) módosított irányelv.

(5) HL L 141., 1993.6.11., 27. o. A legutóbb a 2000/64/EK irányelvvel módosított irányelv.

irányelvben említett egyéb pénzügyi eszközökbe történő újrabefektetésekhez szükséges időre; amikor a kedvezőtlen piaci feltételek miatt fel kell függeszteni az átruházható értékpapírokba, pénzügyi eszközökbe és egyéb pénzügyi eszközökbe eszközölhető befektetéseket.

- (10) Prudenciális okok miatt kerülni szükséges az ÁÉKBV tőkéjének túlzott koncentrációját olyan befektetésekbe, amelyek az ügyletekben részt vevő másik fél kockázatának teszik ki ugyanazzal a testülettel vagy ugyanahhoz a vállalati csoporthoz tartozó testületekkel szemben.
- (11) Az ÁÉKBV általános befektetési politikájának részeként és/vagy fedezeti célokra a tájékoztatóban jelzett pénzügyi célkitűzések megvalósítása vagy kockázati profil kialakítása érdekében kifejezetten engedélyezni kell az ÁÉKBV befektetéseit származékos pénzügyi eszközökbe („származékos ügylet”). A befektetők védelme érdekében úgy kell korlátozni a származékos ügyletekkel kapcsolatos legnagyobb lehetséges kockázatot, hogy utóbbi ne haladja meg az ÁÉKBV portfóliójának nettó értékét. A származékos ügyletekkel járó kockázatok és kötelezettségek folyamatos szem előtt tartása és a befektetési korlátok tiszteletben tartásának ellenőrzése érdekében szükség van ezeknek a kockázatoknak és kötelezettségeknek a folyamatos mérésére és figyelésére. Végül ahhoz, hogy az adatszolgáltatás is segítse a befektetők védelmét, az ÁÉKBV köteles közölni a származékos műveletekre vonatkozó stratégiákat, az ott alkalmazott technikákat és a vonatkozó befektetési korlátokat.
- (12) A tőzsdén kívüli (OTC) származékos ügyletek tekintetében további követelmények meghatározására van szükség a ügyletben részt vevő másik fél és az eszközök jogosultságáról, a likviditásról és a pozíció folyamatos értékeléséről. Ezeknek a kiegészítő követelményeknek az a céljuk, hogy olyan szintű befektetői védelmet biztosítsanak, amely megközelíti a befektetők védelmének azt a szintjét, amelyet akkor élveznek, ha szabályozott piacokon vásárolnak származékos pénzügyi eszközöket.
- (13) A származékos ügyleteket semmilyen körülmények között sem lehet az ezen irányelvben megfogalmazott elvek és szabályok megkerülésére felhasználni. Az OTC származékos ügyletekkel kapcsolatban kiegészítő kockázat-megosztási szabályokat kell alkalmazni az egy üzleti partnerrel vagy üzleti partnerek csoportjával szemben vállalt kockázatokra.
- (14) Az elsősorban részvényekbe és/vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba befektető kollektív befektetési vállalkozások által alkalmazott bizonyos portfólió-kezelési technikák alapja a részvényindexek és/vagy kötvényindexek leképezése. Célszerű engedélyezni az ÁÉKBV számára a jól ismert és elfogadott részvényindexek és/vagy kötvényindexek leképezését. Ebből a célból szükség lehet a részvényekbe és/vagy kötvényekbe befektető ÁÉKBV-re vonatkozó rugalmasabb kockázat-megosztási szabályok bevezetésére.
- (15) Az ezen irányelv hatálya alá tartozó kollektív befektetési vállalkozásokat csak a befektetőktől nyilvánosan bevont pénzeszközök kollektív befektetésére lehet felhasználni úgy, hogy ennek során érvényesítik az ezen irányelvben megállapított szabályokat. Az ezen irányelvben

meghatározott esetekben egy ÁÉKBV csak akkor rendelkezhet leányvállalatokkal, amennyiben erre az illető ÁÉKBV nevében bizonyos, ezen irányelvben ugyancsak meghatározott tevékenységek hatékony végzéséhez van szükség. Gondoskodni kell az ÁÉKBV hatékony felügyeletéről. Ezért egy ÁÉKBV leányvállalatának alapítását harmadik országban csak az ezen irányelvben meghatározott esetekben, az itt rögzített feltételekkel lehet engedélyezni. A kizárólag a befektetési jegy jogosultjainak érdekeit szolgáló tevékenység általános kötelezettsége, és különösen a költséghatékonyság fokozásának célja semmilyen körülmények között sem tehet indokolttá olyan intézkedéseket egy ÁÉKBV részéről, amelyek akadályozhatják a hatáskörrel rendelkező hatóságokat a felügyeleti funkciók hatékony ellátásában.

- (16) Szükség van a kollektív befektetési vállalkozások szélesebb köre által forgalmazott befektetési jegyek szabad, határon átnyúló értékesítésének biztosítására, fenntartva ugyanakkor a befektetők védelmének egységes minimális szintjét. Ennél fogva csak az egyeztetett szabványokat megállapító kötelező közösségi irányelv lehet alkalmas ezeknek a célkitűzéseknek a megvalósítására. Ez az irányelv csak a harmonizáció feltétlenül szükséges minimális mértékét jelenti, és nem mutat túl azon, amire a Szerződés 5. cikkének harmadik bekezdésével összhangban megfogalmazott célkitűzések megvalósításához szükség van.
- (17) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások meghatározásáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽¹⁾ összhangban kell elfogadni.
- (18) A Bizottság a javaslatok elfogadását követően megfelelő időben mérlegelheti az egységes szerkezetbe foglalás előterjesztését,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 85/611/EKG irányelv a következőképpen módosul:

- az 1. cikk (2) bekezdésének első francia bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„– amelyek kizárólagos célja a befektetőktől nyilvánosan bevont tőke átruházható értékpapírokba és/vagy a 19. cikk (1) bekezdésében említett egyéb likvid pénzügyi eszközökbe történő befektetése, és amelyek a kockázat-megosztás elvén működnek, és”;
- az 1. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(8) Ezen irányelv alkalmazásában »átruházható értékpapírok«:

 - részvények és a részvényekkel egyenértékű egyéb értékpapírok (»részvények«),
 - kötvények és egyéb értékpapírrá alakított követelések (»hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok«),

⁽¹⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

- bármely más átruházható értékpapír, amely jegyzés vagy csere útján ezen átruházható értékpapírok megszerzésére jogosít,

kivéve a 21. cikkben említett technikákat és eszközöket.

(9) Ezen irányelvnek az alkalmazásában »pénzpiaci eszközök« a pénzpiacon általában forgalmazott olyan eszközök, amelyek likvidék, és bármikor pontosan meghatározható értékkel bírnak.»;

3. a 19. cikk (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) az ISD 1. cikkének (13) bekezdése értelmében szabályozott piacon elfogadott vagy forgalmazott átruházható értékpapírok és pénzügyi eszközök, és/vagy»;

4. a 19. cikk (1) bekezdésének b) és c) pontja az „átruházható értékpapírok” szavak után az „és pénzügyi eszközök” szöveggel egészül ki;

5. a 19. cikk (1) bekezdésében:

- a b)–d) pont a végén az „és/vagy” szavakkal egészül ki,
- a bekezdés a következő pontokkal egészül ki:

„e) az ÁÉKBV ezen irányelvnek megfelelően engedélyezett befektetési jegyei és/vagy az 1. cikk (2) bekezdésének első és második francia bekezdése értelmében engedélyezett egyéb kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyei, függetlenül attól, hogy egy tagállamban működnek-e vagy sem, feltéve hogy:

- az ilyen egyéb kollektív befektetési vállalkozások engedélyezésének alapjául szolgáló jogszabályok előírják, hogy ezeknek a vállalkozásoknak olyan felügyelet hatálya alatt kell állniuk, amely az ÁÉKBV hatáskörrel rendelkező hatóságainak megítélése szerint egyenértékű a közösségi jogszabályokban megállapított felügyelettel, és a hatóságok közötti megfelelő együttműködés biztosított,
- az egyéb kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyei tulajdonosainak védelme egyenértékű egy ÁÉKBV befektetési jegyei tulajdonosai számára biztosított védelemmel, és az eszközök elkülönített módon való kezelésére, a hitelfelvételre, a kölcsönnyújtásra, valamint az átruházható értékpapírok és pénzügyi eszközök fedezetlen vásárlásaira vonatkozó szabályok megegyeznek ezen irányelv követelményeivel,
- az egyéb kollektív befektetési vállalkozások tevékenységéről félévenként és évenként olyan beszámoló készülnek, amelyek lehetővé teszik az eszközök és források, a bevétel és az elszámolási időszakban végzett tevékenységek értékelését,
- az ÁÉKBV vagy egyéb kollektív befektetési vállalkozások eszközeinek, amelyeknek megszerzését tervezik, az ilyen vállalkozások alapszabálya vagy

létesítő okirata értelmében összességében legfeljebb 10 %-át lehet befektetni más ÁÉKBV és egyéb kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeibe; és/vagy

- f) a hitelintézeteknél elhelyezett, látra szóló vagy felmondható, legfeljebb 12 hónapos lejáratú betétek, feltéve hogy a hitelintézet létesítő okirat szerinti székhelye egy tagállam területén található, vagy – amennyiben a hitelintézet székhelye nem egy tagállam területén található –, feltéve hogy olyan prudenciális szabályok hatálya alá tartoznak, amelyek az ÁÉKBV hatáskörrel rendelkező hatóságainak megítélése szerint egyenértékűek a közösségi jogszabályokban megállapított előírásokkal; és/vagy

- g) az a), b) és c) pontban említett szabályozott piacon forgalmazott származékos pénzügyi eszközök, beleértve az ezekkel egyenértékű készpénz-elszámolású eszközöket; és/vagy tőzsdén kívüli származékos pénzügyi eszközök (»OTC származékok«), feltéve hogy:

- az ezen bekezdés hatálya alá tartozó, az ügyletek alapjául szolgáló eszközök olyan pénzügyi indexek, kamatlábak, devizaárfolyamok vagy valuták, amelyekbe az ÁÉKBV az alapszabály vagy a létesítő okirat befektetési célkitűzései értelmében befektethet,

- az OTC származékos ügyletekben részt vevő üzletfelek prudenciális felügyelet hatálya álló és az ÁÉKBV hatáskörrel rendelkező hatóságai által engedélyezett kategóriák közé tartozó intézmények, valamint

- az OTC származékok megbízható és ellenőrizhető napi értékelés hatálya alatt állnak és az ÁÉKBV kezdeményezésére egy ellentételező ügylettel bármikor tisztességes piaci értéken eladhatók, felszámolhatók vagy lezárhatók; és/vagy

- h) az 1. cikk (9) bekezdésének hatálya alá tartozó, nem egy szabályozott piacon forgalmazott pénzügyi eszközök, amennyiben az ilyen eszközök kibocsátása és kibocsátója önmagában szabályozott a befektetők és megtakarítások védelme érdekében, és feltéve hogy:

- ezeknek a pénzügyi eszközöknek a kibocsátója vagy garansa egy központi, regionális vagy helyi hatóság, vagy egy tagállam központi bankja, az Európai Központi Bank, az Európai Unió vagy az Európai Beruházási Bank, egy nem tagállam, vagy egy szövetségi állam esetében a szövetséget alkotó tagok valamelyike, vagy egy olyan nemzetközi közjogi szerv, amelynek egy vagy több tagállam is tagja, vagy

- ezeket a pénzügyi eszközöket egy olyan vállalkozás bocsátotta ki, amelynek bármelyik értékpapírját az a), b) vagy c) albekezdésben említett szabályozott piacokon forgalmazzák, vagy

- ezeknek a pénzüpi eszközöknek a kibocsátója vagy garansa egy olyan személy, amely a közösségi jogszabályokban megfogalmazott feltételeknek megfelelő prudenciális felügyelet hatálya alatt áll, vagy egy olyan személy, amely a hatáskörrel rendelkező hatóságok megítélése szerint legalább a közösségi jogszabályokban megállapítottal egyenértékű prudenciális szabályok hatálya alatt áll és azoknak megfelel, vagy
- ezeket a pénzüpi eszközöket az ÁÉKBV hatáskörrel rendelkező hatóságai által engedélyezett kategóriákhoz tartozó egyéb testületek bocsátották ki, feltéve hogy az ilyen értékpapírokba történő befektetésekre olyan befektető-védelem vonatkozik, amely egyenértékű az első, második vagy harmadik francia bekezdésben meghatározott védelemmel, és feltéve hogy a kibocsátó egy olyan társaság, amelynek a tőkéje és tartaléka legalább 10 millió EUR, és amely a 78/660/EGK irányelvvel (*) összhangban bemutatja és közzéteszi éves pénzügyi beszámolóit, egy olyan jogi személy, amely egy olyan vállalkozáscsoporton belül, amelynek egy vagy több tagja tőzsdére bevezetett gazdasági társaság vagy intézmény, kifejezetten a csoport finanszírozásával foglalkozik, vagy egy olyan jogi személy, amely egy banki likviditási keretből részesülő értékpapírrá alakított eszközök finanszírozását végzi.

(*) A Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott jogi formájú gazdasági társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv (HL L 222., 1978.8.14., 11. o.). A legutóbb az 1999/60/EK irányelvvel (HL L 162., 1999.6.26., 65. o.) módosított irányelv.”

6. a 19. cikk (2) bekezdésének a) pontja az „átruházható értékpapírokba” után az „és pénzüpi eszközökbe” szöveggel egészül ki;
7. a 19. cikk (2) bekezdésének b) pontját és (3) bekezdését el kell hagyni;
8. a 20. cikket el kell hagyni;
9. a 21. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„21. cikk

(1) Egy befektetési alap-kezelő vagy befektetési társaságnak olyan kockázatkezelő eljárást kell alkalmaznia, amely bármikor lehetővé teszi a pozíciók kockázatának és a portfólió teljes kockázatához való hozzájárulásának nyomon követését és mérését; az említett társaságnak alkalmaznia kell egy eljárást az OTC származékos eszközök értékének pontos és független méréséhez. A társaságnak rendszeresen, a hatáskörrel rendelkező hatóságok által meghatározott részletes szabályokkal összhangban közölnie kell a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal a származékos eszközök típusait, a kockázatokat, a mennyiségi korlátokat és a kezelésében lévő minden egyes ÁÉKBV vonatkozásában a származékos eszközökkel lebonyolított ügyletekkel kapcsolatos kockázatok becsléséhez kiválasztott módszereket.

(2) A tagállamok engedélyezhetik az ÁÉKBV számára, hogy a tagállamok által megállapított feltételekkel és korlátok között alkalmazza az átruházható értékpapírokra és pénzüpi eszközökre vonatkozó technikákat és eszközöket, feltéve hogy az ilyen technikák és eszközök a portfólió hatékony kezelésének célját szolgálják. Amennyiben ezek a tevékenységek származékos eszközök felhasználását érintik, ezeknek a feltételeknek és korlátoknak meg kell felelniük az irányelvben megállapított rendelkezéseknek.

Az ilyen tevékenységeknek semmilyen körülmények között sem lehet olyan következménye, hogy az ÁÉKBV eltér az alapszabályban, létesítő okiratban vagy tájékoztatóban megfogalmazott befektetési célkitűzéseitől.

(3) Egy ÁÉKBV köteles biztosítani, hogy a származékos eszközökre vonatkozó átfogó kockázata nem haladja meg portfóliójának teljes nettó értékét.

A kockázat számítása során figyelembe kell venni a tevékenységek alapjául szolgáló eszközök piaci értékét, az ügyletben részt vevő másik fél kockázatát, a jövőben esedékes piaci mozgásokat és a pozíciók felszámolására rendelkezésre álló időt. Ezt az alábbi albekezdésekre is alkalmazni kell.

Egy ÁÉKBV befektetési politikájának részeként és a 22. cikk (5) bekezdésében megállapított korlátokon belül befektethet pénzügyi származékos eszközökbe, feltéve hogy az ügyletek alapjául szolgáló eszközök kockázata összességében nem haladja meg a 22. cikkben megállapított befektetési korlátokat. A tagállamok engedélyezhetik, hogy amennyiben egy ÁÉKBV indexhez kötött pénzügyi származékos eszközökbe fektet, ezeket a befektetéseket a 22. cikkben megállapított korlátok érvényesítése során ne vegyék figyelembe.

Amennyiben egy átruházható értékpapír vagy pénzüpi eszköz tartalmaz egy származékos eszközt, utóbbit figyelembe kell venni e cikk követelményeinek érvényesítésénél.

(4) A tagállamok legkésőbb 2004. február 13-án megküldik a Bizottságnak a (3) bekezdésben említett kockázatok, beleértve az OTC származékos ügyletekből eredő másik féllel szembeni kockázatok kiszámítására alkalmazott módszerekre vonatkozó összes információt és a szabályozásukban bekövetkezett minden változást. A Bizottság továbbítja ezeket az információkat a többi tagállamnak. Az ilyen információk az 54. cikk (4) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően a kapcsolattartó bizottságban folytatott véleménycserét tárgyalják képezik.”;

10. a 22. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„22. cikk

(1) Egy ÁÉKBV eszközeinek legfeljebb 5 %-át fektetheti be ugyanazon kibocsátó által kibocsátott átruházható értékpapírokba vagy pénzüpi eszközökbe. Egy ÁÉKBV eszközeinek legfeljebb 20 %-át fektetheti egyazon intézmény betéteibe.

Az ÁÉKBV-nak egy OTC származékos ügyletben a részt vevő másik féllel szembeni kockázata nem lehet nagyobb:

- az eszközök 10 %-ánál, amennyiben az ügyletben részt vevő másik fél egy, a 19. cikk (1) bekezdésének f) pontjában említett hitelintézet, vagy
- az eszközök 5 %-ánál minden más esetben.

(2) A tagállamok legfeljebb 10 %-ra növelhetik az (1) bekezdés első mondatában megállapított 5 %-os korlátot. Ugyanakkor az átruházható értékpapírok és a pénzügyi eszközök összértéke azoknál a kibocsátóknál, amelyeknél az ÁÉKBV által történő befektetések értéke egyenként meghaladja az ÁÉKBV eszközeinek 5 %-át, nem haladja meg az ÁÉKBV eszközök értékének 40 %-át. A korlátozás nem vonatkozik a prudenciális felügyelet hatálya alatt álló pénzügyi intézetekben elhelyezett betétekre, illetve az ezekkel az intézetekkel lebonyolított OTC származékos ügyletekre.

Az (1) bekezdésben meghatározott egyéni korlátoktól függetlenül egy ÁÉKBV esetében nem megengedett, hogy egyetlen intézményben

- az átruházható értékpapírokba vagy pénzügyi eszközökbe történő befektetések,
- a betétek, és/vagy
- az OTC származékos ügyletekből eredő kockázatok

összevont együttes értéke meghaladja az ÁÉKBV eszközei értékének 20 %-át.

(3) A tagállamok legfeljebb 35 %-ra növelhetik az (1) bekezdés első mondatában megállapított 5 %-os korlátot abban az esetben, ha az átruházható értékpapírok vagy pénzügyi eszközök kibocsátója vagy garansa egy tagállam, annak helyi hatóságai, egy nem tagállam vagy olyan nemzetközi közjogi szervek, amelyeknek egy vagy több tagállam is tagja.

(4) A tagállamok legfeljebb 25 %-ra növelhetik az (1) bekezdés első mondatában megállapított 5 %-os korlátot bizonyos kötvények esetében, amennyiben ezeknek a kötvényeknek a kibocsátója egy tagállamban létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező és jogszabálynál fogva a kötvénytulajdonosok érdekeinek védelmére létrehozott különleges állami felügyelet hatálya alatt álló hitelintézet. Az ilyen kötvények kibocsátásából befolyt összegeket a jogszabálynál fogva olyan eszközökbe kell befektetni, amelyek a kötvények futamideje alatt mindvégig alkalmasak a kötvényekhez rendelt követelések kielégítésére, és amelyeket a kibocsátó csődje esetén első helyen a tőke visszatérítésére és a felhalmozott kamat kifizetésére kell felhasználni.

Amennyiben egy ÁÉKBV eszközeinek több mint 5 %-át az első albekezdésben említett és egy kibocsátó által kibocsátott kötvényekbe fekteti, ezeknek a befektetéseknek az összértéke nem haladhatja meg az ÁÉKBV eszközök értékének 80 %-át.

A tagállamok megküldik a Bizottságnak a kötvények fent említett kategóriáinak jegyzékét, valamint azon engedélyezett kibocsátók kategóriáinak jegyzékét, amelyek az első albekezdésben említett jogszabályok és felügyeleti megállapodások értelmében jogosultak a fent említett feltételeknek megfelelő kötvények kibocsátására. Ezekhez a jegyzékekhez mellékelni kell egy feljegyzést, amely meghatározza a felkínált biztosítékok jellegét. A Bizottság haladéktalanul továbbítja ezeket az információkat és az általa szükségesnek vélt észrevételeket a többi tagállamnak, valamint nyilvánosságra hozza ezeket az információkat. Az ilyen közlések az 53. cikk (4)

bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően a kapcsolattartó bizottságban folytatott véleménycsere tárgyát képezik.

(5) A (3) és (4) bekezdésben említett átruházható értékpapírokat és pénzügyi eszközöket a (2) bekezdésben említett 40 %-os korlát alkalmazása céljából nem kell figyelembe venni.

Az (1), (2), (3) és (4) bekezdésben előírt korlátokat nem lehet összevonni, így az ugyanazon kibocsátó által kibocsátott átruházható értékpapírokba és pénzügyi eszközökbe, illetve az ilyen vállalkozásnál elhelyezhető betétekbe és származékos eszközökbe az (1), (2), (3) és (4) bekezdéssel összhangban történő befektetések semmilyen körülmények között nem haladhatják meg az ÁÉKBV eszközeinek 35 %-át.

Az olyan társaságok, amelyek a 83/349/EGK irányelvben (*) meghatározott összevont (konszolidált) éves beszámoló elkészítése szempontjából vagy az elfogadott nemzetközi számviteli szabályokkal összhangban egy vállalkozáscsoporthoz tartoznak, az e cikkben említett korlátok számítása céljából egy személynek minősülnek.

A tagállamok egy 20 %-os korlát erejéig engedélyezhetnek halmozott befektetést ugyanazon vállalkozáscsoport átruházható értékpapírjaiba és pénzügyi eszközeibe.

(*) A Szerződés 54. cikke (3) bekezdésének g) pontja alapján az összevont (konszolidált) beszámolóról szóló, 1983. június 13-i 83/349/EGK hetedik tanácsi irányelv (HL L 193., 1983.7.18., 1. o.). A legutóbb az 1994. évi csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.”;

11. az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„22a. cikk

(1) A 25. cikkben megállapított korlátok sérelme nélkül a tagállamok legfeljebb 20 %-ra megemlíhetik a 22. cikkben megállapított korlátokat az egyazon kibocsátó által kibocsátott részvényekbe és/vagy kötvényekbe történő befektetések esetében, amennyiben az alapszabály vagy a létesítő okirat értelmében az ÁÉKBV befektetési politikájának célja bizonyos, a hatáskörrel rendelkező hatóságok által elfogadott részvény- vagy kötvényindex összetételének leképezése, az alábbi elvek alapján:

- az index összetétele kellő mértékben diverzifikált,
- az index megfelelő viszonyítási eszközt jelent azon a piacon, amelyre vonatkozik, és
- azt megfelelő módon közlésezzik.

(2) A tagállamok legfeljebb 35 %-ra növelhetik az (1) bekezdésben megállapított korlátot, amennyiben ezt rendkívüli piaci viszonyok indokolják, különösen olyan szabályozott piacokon, ahol egyes átruházható értékpapírok vagy pénzügyi eszközök szerepe erőteljesen meghatározó. Ennek a megemelt korlátnak a kihasználása csak egy kibocsátó tekintetében engedélyezett.”;

12. a 23. cikk (1) bekezdésében a szöveg az „átruházható érték-papírokba” után az „és pénzügyi eszközökbe” szöveggel egészül ki;

13. a 24. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„24. cikk

(1) Egy ÁÉKBV részesedést szerezhet az ÁÉKBV és/vagy a 19. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett egyéb kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeiben, feltéve hogy eszközeinek legfeljebb 10 %-át fekteti egy bizonyos ÁÉKBV vagy más kollektív befektetési vállalkozás befektetési jegyeibe. A tagállamok legfeljebb 20 %-ra növelhetik ezt a korlátot.

(2) Az egyéb kollektív befektetési vállalkozások (nem ÁÉKBV) befektetési jegyeibe történő befektetések összességében nem haladhatják meg az ÁÉKBV eszközeinek 30 %-át.

A tagállamok engedélyezhetik, hogy az ÁÉKBV és/vagy egyéb kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeinek megszerzése során az ÁÉKBV a 22. cikkben megállapított korlátok érvényesítéséhez ne vonja össze az ÁÉKBV és egyéb kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeit.

(3) Amennyiben egy ÁÉKBV egy másik ÁÉKBV és/vagy egyéb kollektív befektetési vállalkozás befektetési jegyeibe fektet be, és ezeket közvetlenül vagy meghatalmazás alapján ugyanaz a befektetési alap-kezelő társaság, vagy hozzá közös irányításon vagy ellenőrzésen, illetve jelentős közvetlen vagy közvetett részesedésen keresztül kapcsolódó másik társaság kezeli, ez a befektetési alap-kezelő társaság vagy másik társaság nem számíthat fel semmilyen jegyzési vagy visszavásárlási díjat azokért a befektetéseikért, amelyeket az ÁÉKBV egy másik ÁÉKBV és/vagy kollektív befektetési vállalkozás befektetési jegyeibe eszközöl.

Egy ÁÉKBV, amely eszközeinek jelentős hányadát más ÁÉKBV és/vagy kollektív befektetési vállalkozások befektetési jegyeibe fekteti, tájékoztatóban köteles közölni azoknak a kezelési díjaknak a legmagasabb összegét, amelyet felszámíthat magának az ÁÉKBV-nek, illetve annak a másik ÁÉKBV-nek és/vagy kollektív befektetési vállalkozásnak, ahová befektetni kíván. Éves beszámolóban köteles jelezni magának az ÁÉKBV-nek, illetve annak a másik ÁÉKBV-nek és/vagy kollektív befektetési vállalkozásnak felszámított kezelési díjak arányának legnagyobb mértékét, amelybe befektet.”;

14. az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„24a. cikk

(1) A tájékoztatónak meg kell jelölnie, hogy a befektetési eszközök mely kategóriába fektethet be egy adott ÁÉKBV. Külön említést kell tenni arról, engedélyezett-e a származékos pénzügyi eszközök alkalmazása; ez esetben a tájékoztatónak tartalmaznia kell egy nyilatkozatot, amely jelzi, hogy az ilyen ügyletek lebonyolítására fedezeti célból vagy a befektetési célkitűzések megvalósítása céljából van lehetőség; ugyancsak jelezni kell a származékos pénzügyi eszközök alkalmazásának lehetséges hatását a kockázati profil alakulására.

(2) Amennyiben egy ÁÉKBV alapvetően egy, a 19. cikkben említett, nem az átruházható értékpapírok vagy pénzügyi eszközök közé tartozó eszköz-kategóriába fektet be, vagy az ÁÉKBV a 22a. cikkel összhangban leképez egy bizonyos részvény- vagy kötvényindexet, tájékoztatójának és szükség esetén egyéb reklámkiadványainak tartalmaznia kell egy nyilatkozatot, amely kifejezetten felhívja a figyelmet az ÁÉKBV befektetési politikájára.

(3) Amennyiben egy ÁÉKBV nettó eszközértéke a portfólió összetételénél vagy a portfólió alkalmazható kezelési technikáinál fogva erőteljesen ingadozik, tájékoztatójának és szükség esetén egyéb reklámkiadványainak tartalmaznia kell egy nyilatkozatot, amely kifejezetten felhívja a figyelmet az ÁÉKBV-nek erre a sajátosságára.

(4) A befektetési alap-kezelő társaság egy befektető kérésére köteles átadni az ÁÉKBV kockázatkezelésére vonatkozó mennyiségi korlátokkal, a kiválasztott módszerekkel és az eszközkategóriák kockázatainak és hozamainak legutóbbi alakulásával kapcsolatos információkat.”;

15. a 25. cikk (2) bekezdésében:

1. a harmadik francia bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„– egy ÁÉKBV és/vagy egyéb kollektív befektetési vállalkozás jegyeinek 25 %-át, lásd az 1. cikk (2) bekezdésének első és második francia bekezdését.”;

2. a bekezdés a következő francia bekezdéssel egészül ki:

„– egy kibocsátó intézmény pénzügyi eszközeinek 10 %-át.”;

16. a 25. cikk (2) bekezdésében a második mondat helyébe a következő szöveg lép:

„A második, harmadik és negyedik francia bekezdésben meghatározott mértékek figyelmen kívül hagyhatók a megszerzés időpontjában, amennyiben a hitelvizsolyt megtestesítő értékpapírok vagy pénzügyi eszközök bruttó összegét vagy a kibocsátandó értékpapírok nettó összegét ebben az időpontban nem lehet meghatározni.”;

17. a 25. cikk (3) bekezdése a), b) és c) pontjának szövege az „átruházható értékpapírok” után az „és pénzügyi eszközök” szavakkal egészül ki;

18. a 25. cikk (3) bekezdésének e) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„e) egy befektetési társaság vagy befektetési társaságok részvényei olyan leányvállalatok tőkéjében, amelyek a leányvállalatok letelepedése szerinti országban csak és kizárólag a befektetési társaság vagy társaságok számára, a befektetési jegy jogosultjai megbízása alapján, ezek nevében végzendő befektetési jegy visszavásárlásokkal kapcsolatban folytatnak befektetési alap-kezelői, tanácsadói vagy marketing tevékenységet.”;

19. a 26. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az ÁÉKBV az eszközeinek részét képező átruházható értékpapírokhoz vagy pénzügyi eszközökhöz rendelt jegyzési jogok gyakorlása során nem köteles eleget tenni az e szakaszban megállapított korlátoknak.

A kockázatmegosztás elvének érvényesítése mellett a tagállamok engedélyezhetik a közelmúltban engedélyezett ÁÉKBV számára az engedély kiállítását követő hat hónapig a 22., 22a., 23. és 24. cikk rendelkezéseitől való eltérést.”;

20. a 41. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdés nem akadályozza ezeket a vállalkozásokat a 19. cikk (1) bekezdésének e), g) és h) pontjában említett és maradéktalanul ki nem fizetett átruházható értékpapírok, pénzügyi eszközök és egyéb pénzügyi eszközök vásárlásában.”;

21. a 42. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„42. cikk

Sem:

- egy befektetési társaság, sem
- egy befektetésialap-kezelő társaság vagy egy befektetési alap nevében eljáró letétkezelő

nem végezhet fedezetlen vásárlásokat a 19. cikk (1) bekezdése e), g) és h) pontjában említett átruházható értékpapírokból, pénzügyi eszközökből és egyéb pénzügyi eszközökből.”;

22. az 53. cikk után az irányelv a következő cikkel egészül ki:

„53a. cikk

(1) A kapcsolattartó bizottság az 53. cikk (1) bekezdésében említett feladatokon túl az 1999/468/EK határozat (*) 5. cikke értelmében vett szabályozó bizottsággént is működhet, hogy segítséget nyújtson a Bizottságnak az ezen irányelvben szükséges technikai módosítások előkészítésében a következő területeken:

- a fogalom meghatározások pontosítása ezen irányelvnek a Közösség egész területén történő egységes alkalmazása érdekében,
- a terminológia egységesítése és a fogalom meghatározások kialakítása az ÁÉKBV és az ezekhez kapcsolódó kérdések vonatkozásában megalkotott további jogszabályokkal összhangban.

(2) Amikor hivatkozás történik erre a bekezdésre, akkor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében előírt időszak három hónap.

(3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályait.

(*) HL L 184., 1999.7.17., 23. o.”

2. cikk

(1) A Bizottság legkésőbb 2005. február 13-án jelentést küld az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a módosított 85/611/EGK irányelv alkalmazásáról, valamint az esetleges módosításokra vonatkozó javaslatokról. A jelentésnek különösen:

- a) elemeznie kell az ÁÉKBV tekintetében az egységes piac elmélyítésének és bővítésének lehetőségeit, különös tekintettel az ÁÉKBV határokön átnyúló forgalmazására (beleértve a harmadik személyek tulajdonában levő alapokat), a befektetésialap-kezelő társaságok külföldi működési engedélyének alkalmazására, az egyszerűsített tájékoztatóra mint információs és marketing eszköz működésére, a kiegészítő tevékenységek körének felülvizsgálatára és a felügyeleti hatóságok fokozott együttműködésének lehetőségére, tekintettel az irányelv egységes értelmezésére és alkalmazására;
- b) felül kell vizsgálnia az irányelv hatályát abban a tekintetben, hogy az hogyan érinti a különböző termékcsoportokat (pl. intézményi alapok, ingatlanbefektetési alapok, „master-feeder” alapok és „hedge” alapok); a tanulmányban többek között ki kell terjednie az ilyen alapok piacának nagyságára, a tagállamokban működő hasonló alapok szabályozására, valamint tartalmaznia kell az alapok közötti további harmonizáció szükségességének értékelését;
- c) értékelnie kell az alapok szervezését, beleértve az átruházási szabályokat és módszereket, és a befektetésialap-kezelő és a letétkezelő kapcsolatát;
- d) felül kell vizsgálnia az ÁÉKBV befektetési szabályokat, például a származékos ügyletekre és egyéb befektetésekre vonatkozó, az értékpapírokkal kapcsolatos befektetési technikák alkalmazását, az index alapok szabályozását, a pénzügyi eszközök, betétek szabályozását, a „fund of fund” befektetések szabályozását, valamint a különböző befektetési korlátokat;
- e) elemeznie kell a befektetésialap-kezelő társaságok és az „önmagukat kezelő” befektetési társaságok közötti versenyhelyeztet.

Jelentésének elkészítése során a Bizottság a lehető legszélesebb körben konzultál a különböző érintett iparágakkal és fogyasztói csoportokkal, valamint felügyeleti szervekkel.

(2) A tagállamok az irányelv hatálybalépésének időpontjától legfeljebb 60 hónapos átmeneti időt biztosíthatnak az irányelv hatálybalépésekor már létező ÁÉKBV-k számára ahhoz, hogy megfeleljenek az új nemzeti jogszabályoknak.

3. cikk

A tagállamok legkésőbb 2003. augusztus 13-ig elfogadják azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Ezeket az intézkedéseket legkésőbb 2004. február 13-tól alkalmazzák.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2002. január 21-én.

4. cikk

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

Ez az irányelv az Európai Közösségek Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

az elnök

az elnök

P. COX

M. ARIAS CAÑETE
